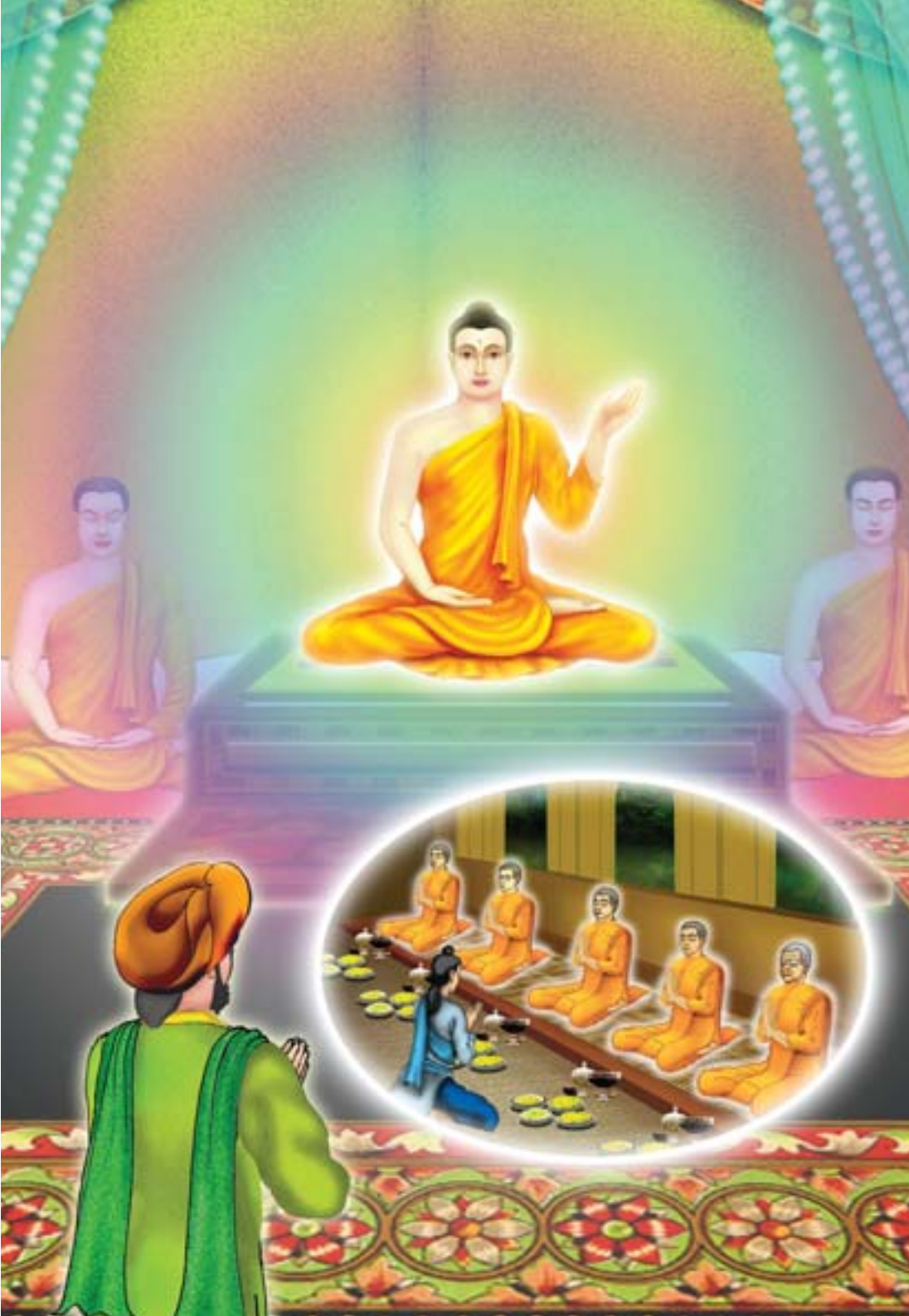

สั่ง ทาน ประเสริฐ
กว่า ปาฏิ ปุคค ลิก ทาน

เมื่อมนุษย์ทั้งหลายผู้มีชีวิตปรารถนาบุญ
บูชาอยู่ กระทำบุญมีอุปเป็นผล
ทานที่ให้แล้วในสงฆ์มีผลมาก

สังฆทานประเสริฐกว่าปาฏิปุคคสิกทาน

๓๓๕

การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความ
เร้าร้อน เร่งรีบ แข่งขันกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี
ศิลปะในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข อารมณ์สบายเป็นศิลปะ
ชั้นสูงในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา
และยังเป็นสิ่งที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ง่ายๆอย่างที่เราคาดไม่ถึง
เพียงแค่เราทำใจหยุดนิ่งเฉยๆ อย่างสบายๆ ไว้ที่ศูนย์กลางกาย
ภายในตัวเรา ทำไปเรื่อยๆ ด้วยความพอใจ รักษาอารมณ์นี้
อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ต้องคิดอะไรทั้งสิ้น ไม่ช้าเราจะเข้าถึง
อารมณ์สบายอย่างแท้จริงอันจะนำมาซึ่งความสุขที่แท้จริงภายใน
อารมณ์ดี อารมณ์เดียว อารมณ์สบาย จะทำให้พบกับความสุขที่
สมบูรณ์ กระทั่งได้เข้าถึงพระธรรมกายในที่สุด

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ยชมานสูตร ว่า

“ยชมานานํ มนุสสานํ ปุณฺณเปกฺขาน ปาณินํ
กโรตํ โอปธิกํ ปุณฺณํ สงฺฆเ ทินฺนํ มหปฺพลํ

เมื่อมนุษย์ทั้งหลายผู้มีชีวิตปรารถนาบุญ บูชาอยู่
กระทำบุญมีอุปธิเป็นผล ทานที่ให้แล้วในสงฆ์มีผลมาก”

พวกเราทั้งหลายเป็นผู้มีบุญลาภอันประเสริฐ เพราะเกิด
มาในช่วงที่พระพุทธศาสนากำลังเจริญรุ่งเรือง มีการขยาย
ความรู้เรื่องกฎแห่งกรรมได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นปฏิรูปเทส

สำนักงานประเสริฐกว่าปาฏิพัคคโลกทาน

๓๔๐

คือได้อาวาสเป็นที่สบาย บ้านเมืองปราศจากศึกสงคราม ภัยร้ายแรงต่างๆ ก็ไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก ข้าวปลาอาหารก็อุดมสมบูรณ์ไม่ลำบากในการแสวงหา ผู้คนในประเทศก็ยังมีศีลมีธรรมกันอยู่มาก แต่ดูเหมือนเวลาที่พวกเราติดตามข่าวสารบ้านเมือง จะพบแต่การนำเสนอเรื่องร้อนๆ ที่เกิดขึ้นในเมืองไทยเป็นประจำ ทำให้เกิดอาการวิตกกังวล หวาดระแวงภัยจนเกินเหตุ

อันที่จริงแล้ว เรื่องราวดีๆ และคนดีๆ ในประเทศของเรามีมากมาย เพียงแต่ไม่ได้นำมาเสนอให้เป็นข่าวทั้งที่ข่าวดีๆ และคนดีๆ ควรให้ความสนใจมากกว่า เพื่อใจของผู้รับข่าวสารจะได้เยือกเย็นและสูงขึ้น หากฟังเรื่องร้อนร้อนก็ร้อนใจ ฟังเรื่องดีๆ ก็สดชื่นเบิกบานสบายใจ เช่นมีกลุ่มคนที่รักเพื่อนร่วมโลก ได้รวมตัวกันทำพิธีเทเหล้าเผาบุหรี และตัดสินใจหักดิบ เลิกดื่ม เลิกขายสุรายาเสพติดอย่างเด็ดขาด มีหลายท่านเลิกสูบบุหรีตลอดชีวิต หลวงพ่อฟังแล้วก็ปิติเบิกบานใจตามไปด้วย ที่ผู้กล้าเหล่านี้เป็นวีรบุรุษวีรสตรีที่แท้จริง

กิจกรรมเหล่านี้ได้จัดขึ้นทั่วประเทศแล้ว เพียงแต่ไม่ได้นำมาเสนอให้เป็นข่าวเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นบุคคลในประเทศยังถือว่ามิบุคคลเป็นที่สบาย โดยเฉพาะเราได้เกิดมาในบุญเขต คือมีพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าให้เราสามารถ

สังฆทานประเสริฐกว่าปาฏิปุคคลิกทาน

๓๔๑

ทำบุญกุศลได้อย่างเต็มที่ เพราะบ้านเมืองปราศจากศึกสงคราม ร้ายแรง จะไปวัดฟังธรรมก็สะดวกสบาย ขึ้นอยู่กับเราจะอาศัย ความเป็นผู้มีโชคนี้ แสวงหาบุญให้กับตนเองหรือไม่เท่านั้น

เกี่ยวกับการทำบุญของชาวพุทธในปัจจุบันนี้ หลวงพ่อ สังเกตเห็นหลายท่านเที่ยวแสวงหาสถานที่ทำบุญกับพระสงฆ์ ตามวัดต่างๆ โดยตั้งใจว่า จะไปทำบุญกับพระสุปฏิปันโน คือ ผู้ประพฤติดีปฏิบัติชอบ เมื่อได้ยินข่าวว่า มีพระอริยเจ้าที่ไหนก็ ดั้นด้นข้ามน้ำข้ามทะเล ข้ามวันข้ามคืนเพื่อจะได้ไปทำบุญกับท่าน เพราะอยากได้บุญมากๆ หลวงพ่อก็ขออนุโมทนาในกุศลเจตนา อันนี้ด้วย แต่อยากขอแนะนำเกี่ยวกับการทำบุญเพิ่มเติมว่า เราควรเปิดใจให้กว้างเหมือนแม่น้ำ ที่พร้อมจะให้สรรพสัตว์ น้อยใหญ่ มาอาบตีมนกันได้ตลอดเวลา ไม่ควรจำเพาะเจาะจงภิกษุ รูปใดรูปหนึ่ง การถวายทานแต่ละครั้ง ควรตั้งกัลยาณจิตให้เป็น สังฆทาน ถวายให้เป็นของกลางแก่สงฆ์ อย่างนี้ได้บุญมากกว่า เพราะเราไม่รู้ว่าเป็นพระอรหันต์ รูปไหนเป็นพระอริยเจ้า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่รู้ได้ยาก

*เหมือนเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยพุทธกาลพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสถามทวารุ๊กมิกคฤหบดีว่า “ดูก่อนคฤหบดี ท่านยังทำทาน

สังฆทานประเสริฐกว่าปาฏิปุคคสิกทาน

๓๔๒

กับภิกษุสงฆ์อยู่หรือไม่”

คฤหบดีทูลตอบว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ยังให้ท่านอยู่เป็นประจำ และในการให้ท่านนั้น ข้าพระองค์ให้เฉพาะในภิกษุผู้เป็นอรหันต์ หรือผู้บรรลอรหัตตมรรค ผู้ถือการอยู่ป่าเป็นวัตร ผู้ถือการเที่ยววิณทนาตเป็นวัตร ผู้ถือการนั่งห่มผ้าบังสุกุลเป็นวัตร ไม่ได้ให้กับภิกษุสงฆ์ทั่วไป”

พระพุทธองค์ทรงมีพุทธประสงค์จะทำความเห็นของท่านบдит่านนี้ให้ตรง จึงตรัสสอนว่า “ดูก่อนคฤหบดี ท่านยังเป็นคฤหัสถ์ บริโภคคาม อยู่ครองเรือน นอนเบียดเสียดบุตรยังตัดทรงดอกไม้ ของหอมและเครื่องลูบไล้ ยินดีทองและเงินอยู่ เป็นเรื่องที่รู้ได้ยาก ว่าภิกษุเหล่านี้เป็นพระอรหันต์ หรือเป็นผู้บรรลอรหัตตมรรค ท่านไม่ควรให้ท่านจำเพาะเจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง เพราะท่านนั้นจะกลายเป็นปาฏิปุคคสิกทาน ซึ่งมีอาณิสสน้อยกว่าการถวายเป็นสังฆทาน

ดูก่อนคฤหบดี ถ้าแม้ภิกษุผู้ถือธุดงค์อยู่ป่าเป็นวัตร ถือผ้าบังสุกุลเป็นวัตร หรือวิณทนาตเลียงชีพเป็นวัตร ยังเป็นผู้ฟุ้งซ่าน ถือตัวจัด พุดพล่าม มีสติเลอะเลือน ไม่มีสัมปชัญญะ มีใจไม่ตั้งมั่น มีจิตพลุ่งพล่าน ไม่สำรวมอินทรีย์ เมื่อเป็นอย่างนี้ ภิกษุรูปนั้นก็สมควรถูกตำหนิตไ้เตียน แม้เทวดาก็ไม่สรรเสริญ

สังฆทานประเสริฐกว่าปาฏิบุคคลิกทาน

๓๔๓

ถ้าภิกษุผู้อยู่ป่าเป็นวัตร เป็นผู้ไม่ฟังชาน ไม่ถือตัว ไม่พูดพาล่าม มีสติตั้งมั่น มีสัมปชัญญะ มีใจตั้งมั่น มีจิตมีอารมณ์เป็นหนึ่ง สำรวมอินทรีย์ เมื่อเป็นอย่างนี้ ภิกษุนั้นพึงได้รับสรรเสริญทั้งจากมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย

ถ้าภิกษุผู้อยู่ใกล้บ้าน เป็นผู้ฟังชาน ไม่ตั้งใจประพฤติพรหมจรรย์ ก็ต้องถูกตำหนิเหมือนกัน ส่วนภิกษุใดแม้จะพำนักอยู่ที่วัดใกล้บ้าน ไม่ได้เป็นผู้บิณฑบาตเป็นวัตร ไม่ได้สมาทานอุตงควัตร ไม่ได้ถือผ้าบังสุกุลเป็นวัตร แต่เป็นผู้ไม่ฟังชาน สำรวมอินทรีย์ มีกาย วาจา ใจ สะอาดบริสุทธิ์ ก็สมควรได้รับการสรรเสริญ ภิกษุรูปนั้นเป็นทักษิโณยบุคคลอันเยี่ยม”

เมื่อทรงอธิบายให้เข้าใจเช่นนี้แล้ว ทรงตอกย้ำเพิ่มเติมว่า “ดูก่อนคฤหบดี เชิญท่านทำบุญเป็นสังฆทานเถิด เมื่อท่านให้สังฆทาน จิตจักเลื่อมใส ผู้ใดมีจิตเลื่อมใส เมื่อตายไป จักเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์” ครั้นได้ฟังคำแนะนำจากพระพุทธเจ้าแล้ว ทารุกัมมิกคฤหบดีก็ทำตามพุทธโอวาททุกอย่าง ครั้นละโลกก็ได้ไปเสวยสุขในสวรรค์

เราจะเห็นว่า การที่จะถวายทานจำเพาะเจาะจงพระอริยเจ้า เจาะจงภิกษุผู้อยู่ป่าหรืออยู่ในถิ่นทุรกันดารที่ไกลๆ จึงเป็นความคิดที่ยังไม่ค่อยจะถูกต้องนัก เพราะถือว่าเป็นปาฏิ-

สังฆทานประเสริฐกว่าปาฏิปุคคสิกทาน

๓๔๔

ปุคคสิกทาน แม้จะมีเจตนาดีคืออยากได้บุญมากๆ แต่ถ้อยว่ายังไม่ถูกหลักวิชา ส่วนในขณะที่เราให้ทานโดยไม่จำเพาะเจาะจงนั้น โชคดีว่าได้ทำบุญถูกเนื่อนาบุญคือทำกับผู้ได้เข้าถึงไตรสรณคมน์ ก็ถือว่า เป็นบุญลาภของตัวเรา ดังนั้นอย่ามัวดันดันหาพระอรหันต์หรือพระสุปฏิปันโนให้เสียเวลาเลย บางคนหาทั้งชาติก็ไม่เจอ เพราะปุถุชนไม่สามารถรู้วาระจิตของพระอริยเจ้าได้ มีแต่ผู้รู้กับผู้รู้เท่านั้น ที่รู้ว่าบุคคลใดเป็นพระอรหันต์ หรือเป็นพระแท้ทั้งภายนอกและภายใน เอาเป็นว่า พระสงฆ์วัดไหนก็ได้ จะอยู่ป่าเป็นวัตร จะพำนักอยู่ในเมือง หรือตามต่างจังหวัด อยู่วัดหลวงหรือวัดราษฎร์ ก็สามารถเป็นเนื่อนาบุญให้กับเราได้หมด ขอเพียงเราตั้งใจให้เป็นกลาง ถวายในสงฆ์ทั้งหลาย

พระพุทธองค์จึงตรัสบอกท่านพระอานนทว่า “ดูก่อนอานนท เราไม่กล่าวว่า ปาฏิปุคคสิกทานมีผลมากกว่าสังฆทาน ด้วยปริยายอะไรๆ เลย สังฆทานเป็นประมุขของผู้หวังบุญ สงฆ์โฆเว ยชตฺ มุขํ พระสงฆ์นั้นแล เป็นประมุขของทายกผู้บูชาอยู่ และพระสงฆ์เป็นเนื่อนาบุญของชาวโลกไม่มีเนื่อนาบุญอื่นยิ่งกว่า” ดังนั้นเมื่อเราเข้าใจหลักการทำบุญโดยไม่จำเพาะเจาะจงภิกษุรูปหนึ่งรูปใดเช่นนี้แล้ว ในขณะที่เราให้ทานก็ทำใจให้กว้าง ทำใจของเราให้ใสๆ และทำตนให้บริสุทธิ์ ด้วยการหมั่นทำใจ

สำนักงานประเสริฐกว่าปาฏิพัคคสิกทาน

๓๔๕

หยุดนิ่งให้ได้ทุกวัน ทำตัวทำใจให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายในให้ได้
เราจะได้บุญใหญ่ติดตัวไปข้ามภพข้ามชาติ จนกว่าจะหลุดพ้น
จากการเวียนว่ายตายเกิดกันทุกคน

